

ÁLYKTUN UM SVEITARSTJÓRNAMÁL ~~1994~~

Landsfundur Kvennalistans, haldinn að Löngumýri í Skagafirði dagana 5.-7. nóvember 1993, hvetur konur til að stuðla að og styðja framboð kvenna um lands allt í komandi sveitarstjórnakosningm vorið 1994.

Ályktun um atvinnumál

Atvinnuleysi á Íslandi er nú meira en nokkru sinni og kemur ekki síst niður á ófaglærðu starfsfólki og konum. Í lok ágúst voru 2700 konur atvinnulausar og 1980 karlar. Þá jókst langtímaatvinnuleysi meðal kvenna um 19% í sumar en minnkaði um 11% meðal karla. Í þessum tölu endurspeglast sú staðreynd að ráðstafanir ríkisstjórnarinnar í atvinnumálum hafa fyrst og fremst komið körlum til góða. Af einum milljarði sem ætlaður var til atvinnusköpunar í tengslum við gerð kjarasamninga varði ríkisstjórnin rúmlega 900 milljónum til þess að skapa störf fyrir karla, en 80 milljónum til atvinnuuppbyggingar fyrir konur.

Með þessari misskiptingu sýnir ríkisstjórnin störfum kvenna og því frumkvæði sem þær hafa sýnt í atvinnumálum algert virðingarleysi. Eigi fjármagn til atvinnuuppbyggingar og nýsköpunar að nýtast konum jafnt sem körlum verða konur að eiga hlut að málum þegar því er úthlutað. Um allt land hafa konur reynt að takast á við samdrátt og atvinnuleysi með eigin atvinnusköpun án þess að njóta fyrirgreiðslu frá stjórnvöldum og lánastofnum. Kvennalistinn leggur áherslu á að konur verði ráðnar til atvinnuráðgjafar í öllum landshlutum og að því fé sem ríkið ver til atvinnumála verði úthlutað í samráði við þá sem starfa að þessum málum um land allt. Þá skorar Kvennalistinn á stjórnendur banka og sjóða að kanna möguleikana á því að koma á fót sérstökum lánaflokkum fyrir konur í atvinnurekstri.

Kvennalistinn mótmælir þeirri tilhneigingu að konur eigi öðrum fremur að liðka til á vinnumarkaði og draga úr vinnu utan heimilis þegar atvinna minnkar. Þá eigi þær að mæta sparnaðinum í opinberri þjónustu með aukinni ólaunaðri vinnu á heimilunum. Kynskiptur vinnumarkaðuri getur ekki gengið án vinnu kvenna og konur eru komnar á vinnumarkaðinn til að vera. Þær eru varanlegt vinnuafl en ekki varavinnuafl. Við þær efnahagsaðstæður sem nú eru í þjóðfélagini mega konur ekki láta sjálfskipaða vörlumenn sektarkenndar kvenna segja sér hvað er þeim og börnum þeirra fyrir bestu. Konur verða að gæta réttar síns.

Eftir áratuga baráttu eru íslenskar konur ennþá með rúmlega 50% lægri tekjur en karlar. Konur hafa ítrekað leitað eftir stuðningi verkalýðshreyfingarinnar en án sýnilegs árangurs. Getu- og viljaleysi hennar til að takast á við launamisrétti kynjanna virðist algert. Kvennalistakonur vilja standa vörð um verkalýðshreyfinguna og félagslega ávinninga hennar en hljóta um leið að vara alvarlega við því skeitingarleysi sem þar ríkir um hagsmunamál kvenna. Verkalýðshreyfingin er að falla á tíma og því brýnt að hún taki starfshætti sína og stefnumörkun til alvarlegrar endurskoðunar.

Frá árinu 1988 hesur kaupmáttur rýrnað um 20% og stórir hópar fólks hafa laun sem ekki hrökkva fyrir brýnustu nauðsynjum. Kvennalistinn mótmælir slíku siðleysi sem viðgengst með blessun ríkisvalds og samtaka atvinnurekenda. Það jaðrar við þrælahald að nýta alla orku fólks og greiða því laun sem ekki er hægt að lifa af.

Íslendingar standa andspænis því að móta atvinnustefnu til framtíðar. Kvennalistinn ítrekar að sú stefna verður að taka mið af umhverfinu og nýtingu þeirrar fjárfestingar, reynslu og þekkingar sem fyrir er í landinu. Enn og aftur bendum við á þá óþrójandi möguleika sem felast í smáfyrtækjum af ýmsum toga. Við eignum að nýta okkur hagkvæmni smæðarinnar og stuðla að samvinnu íslenskra fyrirtækja í samkeppni þeirra við erlenda framleiðendur. Konur hafa í því efni mikilli þekkingu og reynslu að miðla. Hvortveggja er þó forsmáð af þeim stjórnvöldum sem skipa nefnd til að móta stefnu um nýsköpun í atvinnulífi án þess að ein einasta kona komi þar að verki. Þessu verður ekki unað lengur. Konur hvar sem þær starfa eða standa í flokki verða að sameinast gegn slíku gerræði. Við konur verðum að tryggja að ekki verði framhjá okkur gengið við mótu nýrrar aldar.

Landsfundur kvennalistans haldinn að Lōngumýri í Skagafirði ályktar:

Fylgi kvennalistans sýnir að fjöldi fólks vill hafa aðra forgangasröð verkefna en tóksátt hefur í íslenskum stjórnmálum, forgangsröð þar sem bættur hagur kvenna, barna og fjölskyldna er í fyrirrúmi. Það er kominn tími til að konur stjórni landinu. Konur standa enn frammi fyrir þeirri óþolandí staðreynad að laun þeirra eru ekki nema 60% af launum karla. Konur verða að stunda þétt saman um leiðréttingu kjará sinna. Kvl mótmælir stefnu núverandi ríkisstjórnar sem kemur sérstaklega hart niður á konum og er þ.a.l slæm fyrir þjóðina í heild.

Kvl mótmælir niðurskurði í velferðarkerfinu sem bitnar verst á heimilunum. Sparnaðartilraunir í heilbrigðiskerfinu bera vott um stefnuleysi og hringlandahátt. Kvl konur vilja auka fyrirbyggjandi aðgerðir í heilbrigðiskerfinu sem leiða til sparnaðar þegar til lengri tíma er litið.

Velferð okkar í framtíðinni mun byggjast á góðri menntun þjóðarinnar. Kvl varar við niðurskurði í grunnskólum, og mótmælir skólagjöldum og hertum úthlutunarreglum Lín. Kvl hvetur til frekari uppbyggingar í menntun og rannsóknum. Eigi íslensk þjóð að komast af í umbrotum nýrra tíma er menntun lykilatriði..

Kvennalistinn minnir á að kaupi fólk íslenskar vörur eflist og helst atvinna í landinu. Atvinnuleysi er staðreynad í ísl. þjóðfélagi sem stjórnvöld verða að takast á við. Kvl bendir á að einu marktæku viðbrögðin gegn atvinnuleysi hafa komið frá konum. Þær hafa brugðist við af krafti, ekki síst á landsbyggðinni, og komið fram með nýjar hugmyndir í atvinnusköpun. Kvl vill að frumkvæði kvenna verði virt og þær hafi greiðari aðgang að ráðgjöf og fjármagni. Lánastofnun þar sem konur hafi forgang myndi breyta stöðunni.

Kvl bendir á að við stefnumörkun í undirstöðuatvinnugreinunum, sjárvárútvegi og landbúnaði, hefur hvorki verið tekið mið af umhverfisvernd, þjóðarhagsmunum né hag heimila. Miðstýring, ofstýring og vingulsháttur stjórnavalda um árabil hefur valdið miklum óskunda. Kvl mótmælir því hvernig grafið hefur verið undan sjálfsvirðingu vinnandi fólks, ekki síst í landbúnaði. Kvl bendir á að þeir sem taka ákvárdanirnar eru ekki í tengslum við fólkid.

Kvl krefst þess að rekin verði raunhæf fjölskyldustefna. Kvl vill að vinnuvikan verði stytt án kjaraskerðingar og dagvinnulaun dugi til framfærslu. Í tilefni að ári fjölskyldunnar árið 1994 beinir kvl þeim tilmælum til sveitarstjórnna að gera góðan aðbúnað barna að forgangsverkefni.

Kvenlegra sjónarmiða gætir allt of lítið í ísl. stjórnkerfi. Á miklu breytinga skeiði ísl þjóðfélags verður að gæta þess tryggilega að ávinningar í réttindabaráttu kvenna glatist ekki og velferðarkerfið biði ekki skaða. Þar er konum best treystandi.

Kvl minnir á að tímabundnir erfiðleikar í efnahags- og atvinnulífi þjóðaðarinnar þurfa ekki að vera til illa eins. Peirt kalla á endurmat endurskipurlagningu, hagræðingu, nýtingu og nýsköpun. Við þurfum að virkja þann kraft sem í í fólkini býr. Þá getum við vænst þess að úr ríkjandi kreppuástandi komi heilbrigðara samfélaga, - reynslunni ríkara.